

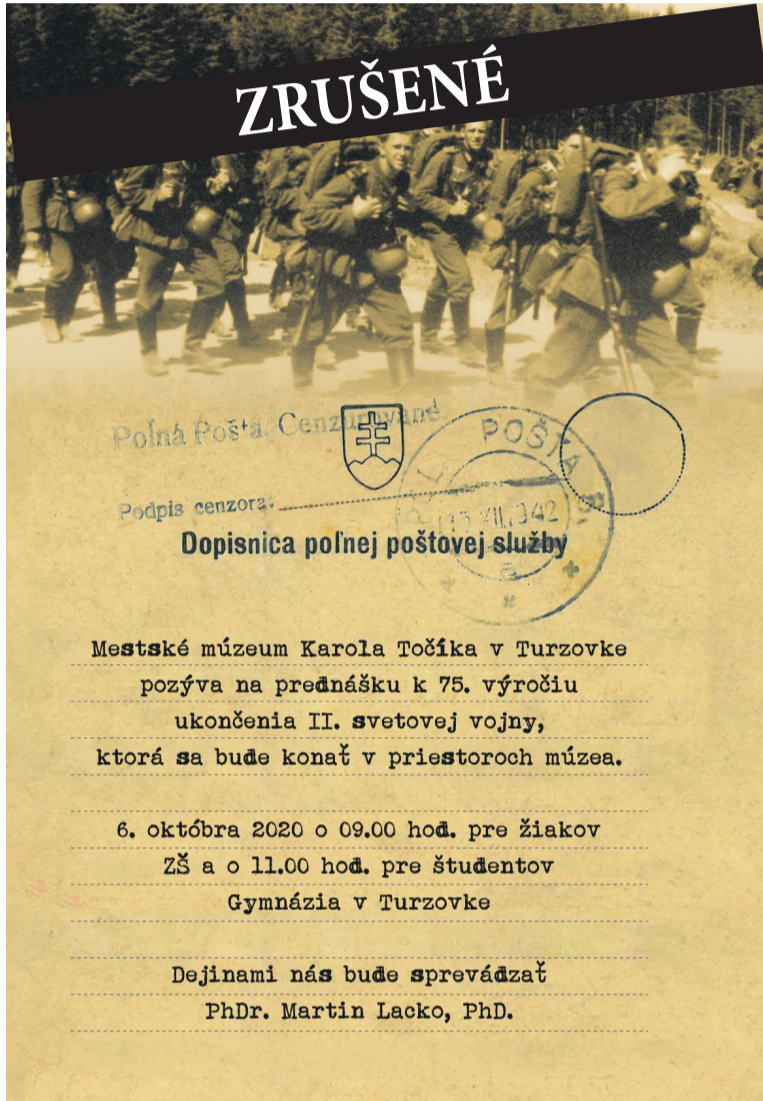
Bilancia „koronaroku“

Uplynul ďalší rok, je celkom prirodzené, že na prahu toho nasledujúceho zvykneme bilancovať. Tentoraz to ale bude iné, chudobnejšie. Kým po minulé roky sme museli z aktivít vyberať len tie najvýznamnejšie,

aby sme si ustrážili vyhradený priestor, pri spätnom pohľade na rok, v ktorom sa krásne striedali 2 a 0, môžeme bez obáv napísať všetko, čo sa nám podarilo uskutočniť.

Pred rokom v januári sme o ochorení COVID-19 počúvali iba zo správ, ale od februára a marca pandémia začala vyčínať po celom svete, a tak sme aj my boli konfrontovaní s dovtedy nepoznanou situáciou – postupným obmedzovaním, uzatváraním, rušením. Do bežného, každodenného slovníka sme zaradili pojmy – rúško, testovanie, pandémia, lockdown, vakcína a pod. Hoci na Slovensku bol priebeh prvej vlny ochorenia len mierny, celková situácia a protiepidemiologické opatrenia výrazne ovplyvnili všetky (nielen) kultúrne aktivity. Postupne sa rušili alebo odkladali mnohé podujatia, vrátane tých našich, spolkových. Už v máji sme zrušili rezbarský plenér a vzhľadom na situáciu sme ani ďalšie veci veľmi vopred neplánovali. Napokon sme boli radi, že sa nám v júli podarilo v pôvodne naplánovanom termíne zorganizovať v spolupráci s viacerými spoluorganizátormi slávnosť pri príležitosti 200. výročia výstavby kaplnky Panny Márie Karmelskej v Predmieri, hoci s výrazne skresaným scenárom. Dvakrát sa uskutočnilo zasadnutie spolkového výkonného výboru, to júňové prvýkrát v histórii Spolku zrušilo stretnutie jeho najvyššieho orgánu – výročnej členskej schôdze (VČS). Členská základňa bola o tejto mimoriadnej situácii informovaná prostredníctvom web stránky a Informačného bulletinu. Z rovnakých príčin sa nekonali ani žiadne letné aktivity v meste, celá kultúra dostala poriadne „k.o.“ Napriek tomu, že v septembri už bolo Slovensko ponorené v druhej vlne pandémie, aj keď s obmedzeniami, podarilo sa na úplnom konci mesiaca v spolupráci s KaSS, mestským múzeom a KVH Feldgrau z Bratislavy pripraviť vo výstavných priestoroch expozíciu venovanú 75. výročiu ukončenia druhej svetovej vojny a oslobodenia mesta pod názvom *Na fronte a v zázemí* (pôvodne sa mala uskutočniť v máji). Žiaľ, na sprievodný program v podobe prednášok o tejto téme pre žiakov našej ZŠ či študentov miestneho gymnázia už nebola vhodná doba. Žiaci a študenti prešli opäť na dištančnú formu vzdelávania a aj návštevnosť výstavy bola opatreniami výrazne poznačená.

Akýmsi sviatkom v tuneli vynútenej nečinnosti bolo podpísanie spolupráce s FF UK v Bratislave o prácach na internetovej platforme – Pamäť mesta Turzovka (www.pammap.sk), ktorú si náš Spolok vzal pod patronát. Jej postupné naplňovanie bolo zverené členovi VV M. Barankovi. Medzičasom možno konštatovať, že aspoň na tomto poli sme mohli priniesť našim

Mestské múzeum Karola Točíka v Turzovke
požýva na prednášku k 75. výročiu
ukončenia II. svetovej vojny,
ktorá sa bude konať v priestoroch múzea.

6. októbra 2020 o 09.00 hod. pre žiakov
ZŠ a o 11.00 hod. pre študentov
Gymnázia v Turzovke

Dejinami nás bude sprevádzať
PhDr. Martin Lacko, PhD.

členom i ostatným Turzovčanom niečo nové a hodnotné. Turzovka sa stala len štvrtým slovenským mestom (po Bratislave, Košiciach a B. Bystrici), ktoré si postupne buduje portál s „vlastnou pamäťou.“ Napokon ešte jedna aktivita, čo nepodlieha aktuálnym obmedzeniam. Rozhodli sme sa po dlhšom čase vydať knihu, tentoraz nepôjde o populárno-náučnú záležitosť z dejín mesta, ale o beletristické zameranie. V spolupráci so Spolkom sv. Vojtecha prinesieme v tomto roku čitateľom zabudnuté prózy a poéziu z juvenilnej tvorby klokočovského (turzovského) rodáka Pavla Hrtusa Jurinu. Na tomto mieste už môžeme prezradiť aj jej názov. Nový knižný počín ponese titul *Jar na grapách*. Viaceré prípravné práce boli vykonané v uplynulom roku, v tom aktuálnom by sme chceli tento zámer priviesť do zdarného konca tak, aby bol najneskôr v júni/júli k dispozícii všetkým záujemcom.

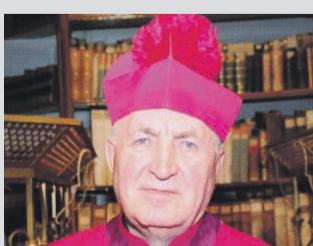
Neuskutočnením VČS Spolok vý-

razne utrpel i finančne, pretože mnohí členovia zvykli platiť členské príspevky v hotovosti hospodárke Spolku. Napriek výzve, aby tak v roku 2020 učinili prostredníctvom poukážok, alebo bankovým prevodom na účet, už aj tak každým rokom klesajúce príjmy sa ešte viac stenčili. Ak v prvých mesiacoch tohto roka nepríde k náprave, bude to celkom jasný signál, že Spolok sa aj pre vlastných členov stáva skôr príťažou. Bez určitého pravidelného príjmu ako i bez záujmu vlastnej základne nemôže fungovať nijaký spolok. Nad tým by sa naši členovia mali zamyslieť a tí, ktorí oň majú záujem, by ho mali prejavíť aj pravidelným, v riadnom termíne zaplateným členským príspevkom. Ďalšou výzvou bude na tohtoročnej VČS (veríme, že sa uskutoční) voľba nového vedenia Spolku, keďže jeho štatutár už dávnejšie ohlásil svoju rezignáciu. Akékoľvek návrhy očkávame na e-mailovej adrese alebo telefonickou kontakte Spolku.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

Na úvod tohto roka nás zastihla smutná správa. Dňa 5. januára 2021 odišiel na večnosť dlhoročný správca diecéznej knižnice v Nitre, titulárny zoborský opát a kanonik katedrálnej nitrianskej kapituly Mons. ThDr. Ladislav Belás vo veku nedožitých 91 rokov. Pochovaný bol v nedeľu 10. januára 2021 do kanonickej krypty. Mons. Belás mal intenzívne styky aj s

Kysucami (ako kaplán pôsobil v Skalitom i Čadci) i turzovskou farnosťou. Mnohí si ho iste pamätajú ako slávnostného kazateľa, účastníka konferencií, ktoré sa v Turzovke konali (2004, 2008). Bol tiež spoluautorom publikácie *Farnosť Turzovka* (2006). Strácame v ňom vzácneho človeka a verného priateľa. Requiescat in pace sancta.

KALENDÁRIUM 2021 VÝROČIA UDALOSTÍ

- 405. výročie smrti zakladateľa Turzovky, palatína Juraja Turza (24.12.1616)
- 400. výročie smrti Imricha Turza, jediného palatínovho syna, rod vymiera „po meči“ (19.10.1621)
- 395. výročie smrti Alžbety Coborovej, vdovy po palatínovi Turzovi (31.3.1626)
- 300. výročie prvej písomnej zmienky o panskom pivovare, páleníci a valche v Turzovke
- 280. výročie od príchodu prvého židovského obyvateľa do obce
- 255. výročie veľkej povodne v roku 1766
- 205. výročie prestavby prvej drevenej školskej budovy v roku 1816
- 175. výročie veľkej neúrody v Európe a následného vypuknutia hladomoru (1846), trval tri roky.
- 145. výročie narodenia drotára Petra Bielčika (bol otcom 19 detí s dvoma manželkami)
- 125. výročie postavenia „miléniového pamätníka“ (1896) - teraz Pomník M. R. Štefánika
- 100. výročie založenia Potravného družstva v Turzovke
- 85. výročie prvého návrhu na vybudovanie verejného kúpaliska (16.5.1936)
- 85. výročie začatia stavby budovy meštianskej školy, dnešného gymnázia (25.7.1936)
- 75. výročie začiatku prvého dvojdného futbalového turnaja O Pohár česko-slovenskej vzájomnosti (14.8.1946)
- 70. výročie začatia výstavby kostolíka v Dlhej nad Kysucou (26.7.1951)
- 65. výročie začiatku stavby budovy kultúrneho domu, JSŠ absolvujú prví maturanti (1956)
- 65. výročie od prvého ohňostroja v Turzovke – konal sa po predstavení Armádneho divadla Martin s hrou „Jánošík“ na miestnom ihrisku za účasti 3 200 divákov (28.6.1956)
- 5. výročie oficiálneho otvorenia Mestského múzea K. Točíka (12.8.2016)

VÝROČIA ČLENOV

V mesiaci januári oslávila svoje životné jubileum

Mgr. Viera Cifrová, Komjatice

Želáme jej všetko najlepšie, najmä pevné zdravie a v ďalších rokoch života veľa šťastia, úspechov a rodinnej pohody.

DROBNÍČKY

- V najnovšom zborníku Biografické štúdie 43, ktorého vydavateľom je SNK v Martine vyšla na stranách 141-161 štúdia o turzovskom rodákovi, kňazovi a básnikovi J. Harantovi (Reflexie k životným osudom kňaza a básnika Jána Harantu). Zborník, resp. štúdiu je možné nájsť aj online na odkaze: <https://online.fliphtml5.com/mdfbt/jwdd/#p=1>.
- Na výzvu Spolku prispieť na vydanie publikácie P. Hrtusa Jurinu *Jar na grapách* zatiaľ reagovali dvaja darcovia. Jeden nemenovaný prispel 100€ a prof. Ing. Štefan Valčuha, PhD. 50€. Obom srdečne ďakujeme a povzbudzujeme aj ďalších, aby nasledovali ich príklad (IBAN SK12 0900 0000 0003 1034 0326, do poznámky pre prijímateľa uveďte KNIHA).